

ATŠVENTINTA PAŽAISLIO VIENUOLYNO BAŽNYČIA

PRANAS ABELKIS

Pirmosios šv. Mišios prie Kauno Pažaislio vienuolyno — Švč. Mergelės Marijos apsilankymo pas Šv. Elzbieta bažnyčios durų, aukotos 1992 m. birželį, kai G. Vagnorius vyriausybė šį vieną gražiausių ir unikaliausių architektūros paminklų sugrąžino Šv. Kazimiero seserų kongregacijai.

Minint Švč. Mergelės Marijos emimo Dangun dieną, Lietuvos kazimierietėms buvo didelė šventė — atšventinta vienuolyno bažnyčia. Prie jos durų invokaciję maldą sukalbėjęs Jo Eminencija Lietuvos kardinolas Vincentas Sladkevičius, su iškilminga įvairių vienuolių kongregacijų, kunigų, vyskupų ir jų kanclerių, pasauliečių ir tikinčiųjų procesija, giedant „Visų Šventųjų litaniją“, įžengė į bažnyčią — prie išpuosto Didžiojo altoriaus, kur kartu su Kauno vyskupais S. Tamkevičiumi, V. Michelevičiumi ir R. Krikščiuonu bei Telšių vysk. A. Vaičiūniu aukojosi šv. Mišias.

Bažnyčia ir religinių apeigų indus bei kazimieriečių ant altoriaus stalo užtiestą „Dievo drobulę“, padėtas žvakės, taip pat Pažaislio vienuolyno vėliava, kurioje yra stebuklingojo Švč. Dievo Motinos paveikslas kopija, pašventino J.E. kardinolas V. Sladkevičius ir vysk. S. Tamkevičius.

Bažnyčios atšventinimo proga seseris kazimierietės, visą religinę bendruomenę ir pasauliečius pasveikino ir pamokslą pasakė vysk. S. Tamkevičius.

Pirmą kartą plačiai po atšventintos bažnyčios skliautais nuskambejo Kauno valstybinio kamerinio P. Bingelio vadovaujamo choro atliekama giesmė „O Dvasia, Viešpatie“, „Aleliuja“, padėkos Viešpačiui giesmė „Tėve, Dieve, garbinam“ ir kt. Pažaislio vienuolių choras, vadovaujamas seseris Virginijos, šv. Mišių auką užbaigė šv. Kazimiero mėgstamiausia giesme, kazimieriečių himnu „Ausk Marijai rožių gija“.

Šv. Mišių metu seseris Klara ir Dovyda davė pirmuosius įžadus, buvo priimtos į noviciatą, joms įteiktos vienuolijos regalijos. Taip pat pagerbtas seserų Melanijos ir Albinos 50-metis ir Beatos 25-erių metų sukaktys Šv. Kazimiero kongregacijoje.

Pažaislio vienuolyno pašventinimo ir Šv. Kazimiero seserų kongregacijos 75-mečio proga nuoširdų sveikinimo žodį tarė, priminė garbingą, bet skaudžią kazimieriečių vienuolyno istoriją Lietuvos ir Amerikos-Argentinos Šv. Kazimiero seserų kongregacijų generolės vyriausios seseris (Jonė) Motina ir Marilyn (iš Čikagos). Čikagietė, dalyvaudanti šios kongregacijos tarybos pirmajai patarėjai, seserims Teresitai ir Angelai, vie-

nuolynui įteikė šv. Elzbieta paveikslą. Lietuvos Krikščionių demokratų partijos ir Seimo frakcijos vardu seseris kazimierietės pasveikino šios partijos vicepirmininkas ir seniūnas K. Kryževičius, valdybos ir frakcijos narys A. Raškinis, seseris ir broliai vienuoliai.

Pažaislio vienuolyno ansamblis — vienas gražiausių architektūros paminklų Lietuvoje. Jo įsteigėjas — Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kancleris Kristupas Zigmantas Pacas (1620-1684). Vienuolyno steigėjas norėjo, kad kamanduliai melsėtų kraštui Dievo palaimos.

Vietoj pastatytos medinės bažnytelės, 1667 m. buvo pašventintas bažnyčios kertinis akmuo. 1712 m. bažnyčia buvo konsekruota. Jos titulas — Švč. Mergelės Marijos apsilankymas pas Šv. Elzbieta. Pažaislio vienuolyno ansambly statė ir puošė garsūs Vakarų Europos architektai ir menininkai. Pagal išlikusius, kuriuos raštus, pirmuoju architektu minimas italas Lodovico Fredo, atvykęs iš Venecijos. Po jo darbams vadovavo broliai italai arch. Karlo ir Pietro Putini. Architektų bei jų talkininkų tarpe minimi: Joanes Merli, Peretti, vilnietis Mikalojus Wohlscheidas ir kt. Statybos medžiagos gabentos iš Italijos, Vokietijos, Lenkijos, Latvijos. Čia dirbo garsūs italai tapytojai: Delbent, Mykolas Archangelas Palloni da Campi ir kt.

Pažaislio ansambly naikinoti karai ir negandos. 1812 m. Napoleono armija, traukdama iš Rusijos, apiplėšė ir išgabeno daug meno vertybių. Išgrobstyta nemažai kulto reikmenų, dingo kai kurie paveikslai, kiti liko be auksinių arba auksu papuoštų rėmų, papuošalų, brangakmenių. Iš jų yra išlikusių keletas legendų. Po nepavykusio 1831 m. sukilimo caro įsakymu 1832 m. vienuolyną uždarė. Čia buvo apgyvendinti rusų stačiatikiai vienuoliai. Pažaislyje jie šeiminkavo apie 83 metus. Bažnyčioje daug ką pakeitė. Prasidėjus Pirmajam pasauliniam karui, traukdami si stačiatikiai vienuoliai pasinežė vertybių, o tarp jų — stebuklingąjį Švč. Dievo Motinos paveikslą, kuris atgautas tik 1928 m. iš Rusijos.

Nepriklausomybės metais Lietuvos vyriausybė apiplėšė vienuolyną su pastatais, bažnyčia ir žeme atidavė iš JAV atvykusioms Šv. Kazimiero kongregacijos seserims, kurios rūpinosi Pažaislio vienuolyno restauracija. Tačiau bolševikų okupacijos metais vienuolynas buvo likviduotas, vienuolės išvarytos, nacionalizuota žemė, Svečių namai. 1948 m. visiškai uždarytas ir įsakyta per 3 dienas išsikraustyti. Po to į Pa-

Šv. Kazimiero seserų kongregacijos narės, pašventinant Pažaislio vienuolyno bažnyčią.

ANKSTYVA „DRAUGO“ KALĖDINĖ SIUNTA

JURGIS JANUŠAITIS

Dienos ir savaitės rieda nuostabi greičiu. Nepajusime — štai ir vėl didžiosios šventės — Kalėdos, Naujieji metai. Šios šventės kiekvienam žemės keleiviui yra prasmingos, nešančios tyro džiaugsmo, ką paprastai mes, sveikindami vieni kitus, savo brangiuosius ar artimuosius išsakome sveikinimų atvirutėse.

Gražus paprotys — pasveikinti, palinkėjimai savo mieliesiems žmonėms švenčių proga. Nors visuomenėje vyrauja ir nuomonė, kad atviručių siuntinėjimas sudaro dideles išlaidas, o po švenčių atvirutės su-naikinamos, tuo pačiu prarandant gana dideles sumas dolerių. Toks teigimas turi pagrindo. Bet, antra vertus, tai įvykiai kartą metuose. O aplankyti gražiai, mieliai atvirute, su gražiais linkėjimais savo mylimuosius, artimuosius malonu. Juk žemėje ne vien doleriais mūsų gyvenimas grįstas. Kartais šiltas sveikinimo žodis švenčių proga atneša ir džiaugsmą. Štai, iš praėjusių metų, mano bičiulio sveikinimo mintis: „Ach, mielas, kokį tyrą džiaugsmą atnešė Tavo Kalėdų sveikinimas ir mano ūkanotas dienas. Rodos praėjusio dienos, lyg pasijutau — tėsni, lyg paties Apvaizdos — pa palietė mano būklę, kas atspindėjo Tavo jautriuose linkėjimuose. Nuoširdžiai dėkoju, kad neuž-

žaislio ansambly atkelti senelių namai (prieglauda), o 1950 m. čia įsikūrė respublikinė psichoneurologinė ligoninė (1917-1918 m. čia vokiečiai irgi buvo įsirengę karo ligoninę; pasi-traukdami apiplėšė bažnyčią ir vienuolyną). 1964 m. čia veikė turistinė bazė.

1967m. Pažaislio vienuolynas perduotas M. K. Čiurlionio dailės muziejui. 1970 m. pradėti restauravimo darbai, kurie dar ir šiandien nebaigti. Po bažnyčios atšventinimo seseris kazimierietės, kurių čia yra apie aštuonias dešimtis, lauks remonto darbų pabaigos, o labiausiai — pačios didžiausios relikvijos — stebuklingojo Švč.

miršai ir manęs“.

Manau, kad daugelis iš mūsų išgyvename tokias nuotaikas, sulaukę šventėse jautrių sveikinimų ir linkėjimų iš artimųjų, draugų ar savo vaikučių bei vaikaičių.

Žinoma, gražus paprotys dabar reiškiasi savo artimuosius sveikinti per spaudos puslapius, o atviručių ir pašto išlaidų sumas paaugoti kilniems tikslams: šilpai vargstančiųjų ar kitom organizacijom. Tai taip pat labai sveikintinas būdas ir linkėtina, kad jis būtų praktikuojamas.

Štai ką tik gavau siuntinį su „dovanomis“ iš „Draugo“ administracijos. Tai „Draugo“ kalendorius 1996 m. ir 10 meniškų, kalėdinių sveikinimų atviručių. Malonu, kad siunta atkeliavo gana anksti, gerokai prieš šventes. Ypačingai šiais metais gražios dail. D. Žemaitytės atvirutės. Jose atvaizduota (meniškais kūrniais) mūsų tėvynės-Lietuvos dailė. Šv. Mikalojaus bažnyčia Vilniuje, Vilniaus senamiestis, Rūpintojėlis ties Druskininkais ir Lietuvos kaimas Kalėdų rytą. Žvelgiant į vaizdelius, susimąstai, tarytum nuklysti į gimtosios žemės kampelius, regi gimtinės, sniegu pasipuošusią sodybą, o dangaus erdvėje džiaugsmą skelbia angelas. Štai ties Druskininkais rymo rūpintojėlis, lyg rodydamas kelią į gimtuosius namus. Štai Vilniaus senamiestio detalė, Kalėdų naktį, angelui skelbiant džiugią naujieną Gerosios valios žmonėms žemėje. O juk mes, buvoję Vilniuje, puikiai prisimename architektūrinį paminklą — Šv. Mikalojaus bažnyčią Vilniuje, kurioje

Dievo Motinos paveikslas, kuris, okupavus Lietuvą, 1950 m. buvo perkeltas į Kauno Arkikatedrą-baziliką, iš kurios 1978 m. buvo pavogtas. 1979 m. surastas ir po k:letos metų restauruotas. Šiuo metu stebuklingasis paveikslas, kuris 1661 m. buvo pacoanotas Popiežiaus Aleksandro VII vienuolyno įkūrėju K. Z. Pacui, tebėra Arkikatedroje-bazilikoje.

Nuotr. Prano Abelkio

gal ne vėlavo meldėmės, ieškodami dvasinės ramybės. Priedu dar siuntoje randame ir Marijonų vienuolyno detalę prie „Draugo“, kur, be abejo, beveik kiekvienas iš mūsų yra buvojęs. Tad šių metų meniškios atvirutės aplankys kiekvieną „Draugo“ skaitytoją, o mes jas panaudosime artimųjų sveikinimams. Labai gražūs ir įrašai. Štai rašoma: „Kristaus šviesa iš dangaus teapšviečia Jums gyvenimo kelią, kuris veda į džiaugsmą ir laimę“. Ir visų atviručių įrašai yra labai gražūs, išreiškiantys pačius gražiausius linkėjimus.

„Draugo“ kalendorius 1996 m. taip pat išleistas meniškai. Kiekvieno mėn. lapą puošia vis kita nuotrauka. Pvz., sausio mėn. — palaimintasis Jurgis Matulaitis, 1926 m., Lawrence, MA, sutvirtinimo sakramento apeigose; vasario mėn. — Tau-ragnų piliakalnis; kovas — Žemėnos upė prie Kaltanėnų; balandžio — vaikai dirba, bet arklis tik juokiasi; gegužės — su rūpesčiu ir šypsena Lietuvos motinos; birželio — Miško broliai, žuvę už Lietuvos laisvę; liepa — gamtos idilė rytinėje Aukštaitijoje; rugpjūtis — rugiapjūtė; rugsėjis — Tverėčius; spalvis — kaimynai su kaimo muzikantu; lapkritis — senosios Linkmenų kapinės; gruodis — rūkuose paskendusį Švenčionių aukštumą.

Stebint šiuo vaizdus, tarytum taip pat aplankai šias vietas, o paveiksluose įkūnyta kiekvieno mėn. buvę svarbieji įvykiai iš Lietuvos gyvenimo.

Būtų gražu, kad doleriais paremtume „Draugo“ pastangas už gražias atvirutes ir kalendorių.

Tik gaila, kad rašte nepaminėta kiek kaštuotų, sakysim, vienas komplektas atviručių, norint jų įsigyti papildomai. Paprastai prieš šventes atvirutes perkaime krautuose, amerikietiškas, o jeigu būtų kaina prieinama, manau, mieliai daug kas jų užsisakytų iš „Draugo“.

• **Pirmasis telefonas** įvestas į Baltuosius rūmus 1880 m. gruodžio 1 d.

• **1920 m. vasario 13 d.** Tautų Sąjunga pripažino amžiną Šveicarijos valstybės neutralitetą.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

REAL ESTATE

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesti. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

J K S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding); medžio, aluminiumas ir kt. Turiu darbo draudimą. **R. Jankauskas**, tel. 708-969-2658.

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

SŪDYTOS SILKĖS IŠ KANADOS!
Užsisakykite šventėms jau dabar!
20 svarų statinaitė — \$33
8 svarų statinaitė — \$19
Skambinkite:
708-532-5951
arba
708-687-5677
po 5 val. p.p.
Pristatome UPS

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS
• Perkant ar parduodant
• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• MLS kompiuterijū FAX pagalba
• Nuosavybių įkainavimas veitui
• Perkaime ir parduodame namus
• Apartmentus ir žemę
• Pensininkams nuolaida

FOR RENT

Modern 2 bedrm. apt. heat, stove, refrig. includ. 71 & Francisco. Tel.: 312-436-0844

HELP WANTED

Darbu šiaurinėje miesto dalyje reikalinga patyrimo turintys dažytojai. Kreiptis: 312-523-7289

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

KATALIKŲ KALENDORIUS ŽINYNAS 1995. Kun. Jonas Mintaučis. 256 psl.	\$10.00
SENDŲ GIMINĖS ISTORIJA. Ant. Senda. 368 psl.	\$10.00
1996 M. KALENDORIUS. Išleido Draugas ...	\$3.00
PER DVIDEŠIMTĄ AMŽIŲ. Atsiminimai. Aleksandras Pakalniškis. 262 psl.	\$7.00
MANO TĖVYNĖ. Vydūnas. 79 psl.	\$4.00
VAIKAS — DIEVO DOVANA. Dom. Petrutytė. 317 psl.	\$10.00
LIETUVŲ APLANKIUS. Pirmojo pas. liet. kongreso įspūdžiai. Leonardas Šimutis. 117 psl.	\$10.00
kietais virš.	\$12.00
ŠV. R. SENASIS TESTAMENTAS. IŠMINTIES KNYGOS. Vertė kun. A. Rubšys. 661 psl.	\$12.00
ŠV. R. NAUJASIS TESTAMENTAS. Vertė Česl. Kavaliauskas. 648 psl.	\$10.00
MOTERIS SU BALTU CHALATU. Atsiminimai. Dr. Konst. Šimaitienė. 494 psl.	\$20.00
VILEIŠIAI. Trijų brolių darbai tautai. Antanas Kučys. 624 psl.	\$27.00
TAUTOS SUKILIMAS 1941. Pil. Narutis. 404 psl.	\$17.00
LIETUVIŲ PAPROČIAI IR TRADICIJOS IŠEIVIJOJE. Dan. Bindokienė. 364 psl.	\$15.00
LIETUVOS BEI LIETUVIŲ KRIKŠTAS IR 1387-JI METAI. Jonas Dainauskas. 352 psl.	\$15.00
KELIONIŲ VYNAS. Kelionių įspūdžių atsiminimai. Henrikas Stasas. 276 psl.	\$10.00
MANO KRYŽIAUS KELIŲ ODISEJA. Atsiminimai. Povilas Šilas. 319 psl.	\$8.00
LIETUVIŲ EGZODO LITERATŪRA 1945-1990. Red. K. Bradūnas ir R. Šilbajoris. 861 psl.	\$30.00
NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA 1918-1940. J. Jakštas. 272 psl.	\$15.00
KELIONĖ Į NEŽINIĄ. Antrojo pasaulinio karo ir pokario prisiminimai. Br. Juodelis. 118 psl.	\$5.00

Pastaba. Užsakant knygas paštu, pinigų nesiųsti. Sumokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pažymėta pasiuntimo išlaidos. Illinois gyv. pridėdama State Sales tax 8.75% nuo knygos kainos.

No One Offers You More of Eastern Europe!

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lvov, Minsk and VILNIUS, LITHUANIA. Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeings and ATRs and the comfort of the new international terminal at Warsaw Okęcie Airport. Make your reservations today!

Information, reservations and ticket sales at the offices of LOT POLISH AIRLINES or your local Travel Agent.

LOT New York: 212-869-1074. Montreal, P.Q.: 514-844-2674.
Chicago: 312-236-3388. Toronto, Ont.: 416-236-4242.
Los Angeles: 213-934-5151. Toll-free: 800-223-0593.

JAV LB Krašto valdybos pirm. Regina Narušienė ir Lietuvių fondo valdybos pirm. Stasys Baras spalio 21 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, vykusiaime LF pokylyje. Nuotr. Vytauto Jasinevičiaus

LITHUANIAN MERCY LIFT KVIETIA

į lėšų telkimo pokylį

SVEIKATOS DOVANA

1995 m. lapkričio 4 d. Cafe Brauer
2021 N. Stockton Dr., Chicago, IL

Rezervacijos: M.Nemickienė, tel. 708-442-8297, vakarais

Gėrimai ir automobilių
aparnavimas veitui

Atgaiva: 6 v.v.

Vakarienė: 7 v.v.

Muzika: "Žiburio" orkestras

RENGINIAI ČIKAGOJE

Lapkričio 3 d. – 24-sios kasmetinės lietuvių fotografijos parodos atidarymas Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje. Rengia Budrio foto archyvas.

Lapkričio 3-5 d. – Tradicinis rudens „Ateities“ savaitgalis Jaunimo centre, Čikagoje ir Ateitinių namuose, Lemonte.

Lapkričio 4 d. – Lithuanian Mercy Lift lėšų telkimo pokylis Cafe Brauer, Lincoln Parke, Čikagoje.

– Lietuvių Golfo klubo pokylis Lietuvių centre, Lemonte.
– Amerikos Lietuvių Tarybos (ALTO) 55-sis metinis atstovų suvažiavimas Balzeco Lietuvių Kultūros muziejaus patalpose, 6500 So. Pulaski Rd., Čikagoje.

– Lietuvių kalbos pamokos Balzeco Lietuvių Kultūros muziejuje.

Lapkričio 5 d. – Vėlinių iškilmės Šv. Kazimiero lietuvių kaptinėse prie Steigėjų paminklo ruošia Bendruomenės Pasauliečių komitetas ir Kapų sklypų savininkų draugija, Garbės sargyboje dalyvaujant šauliams ir šaulėms.

– JAV LB Kultūros tarybos Premijų šventė 3 val. p.p. Jaunimo centre, Čikagoje.

Lapkričio 8 d. – Amerikos Lietuvių Bibliotekos (Lithuanian Library Press) metinis narių susirinkimas 7 v.v. Kezio galerijoje Stickney, IL.

Lapkričio 11 d. – Lietuvių Operos tradicinis balius Jaunimo centre su choro atliekama programa ir laimingųjų bilietų traukimais.

– LB Lemonto apylinkės pobūvis Lietuvių centre, Lemonte.
– Lietuvių kalbos pamokos Balzeco Lietuvių Kultūros muziejuje.

Lapkričio 11-12 d. – Čikagos Tarptautinis vaikų filmų festivalis Balzeco Lietuvių Kultūros muziejuje.

Lapkričio 12 d. – Panevėžiečių klubo narių susirinkimas 12 val. Jaunimo centre. 11:15 val. r. Šv. Mišios už mirusius narius Tėvų Jėzuitų koplyčioje.

– Vytauto Didžio šaulių rinktinės gegužinė Šaulių namuose. Pradžia 12 val.

– Mažosios Lietuvos lietuvių draugijos metinis narių susirinkimas ir pietūs 12 val. vidurdiene Balzeco Lietuvių Kultūros muziejuje.

Lapkričio 17 d. – Antano Sutkaus fotografijos „Basos kijos“ parodos atidarymas 7:30 v.v. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Paroda vyks iki lapkr. 27 d.

Lapkričio 18 d. – Draugo fondo metinis narių suvažiavimas 10 val. r. Jaunimo centro maž. salėje.

– Draugo fondo pokylis 7 val. vak. Jaunimo centro didž. salėje.

– „Lituanica“ – „Liths“ futbolo klubo metinis pokylis Lietuvių centre, Lemonte.

– Lietuvių kalbos pamokos Balzeco Lietuvių Kultūros muziejuje.

Lapkričio 19 d. Lietuvos kariuomenės atkūrimo 77 metų sukakties minėjimas Šaulių namuose. Rengia Lietuvių Kariu veteranių s-ga „Ramovė“.

– Ateitinių namų narių metinis susirinkimas Ateitinių namuose.

– Violetos Rakauskaitės Stromienės estradinių dainų programa 12 val. vidurdiene Lietuvių centre, Lemonte. Rengia JAV LB Kultūros taryba.

– Lietuvių balso“ laikraščio vakarienė 5 val. p.p. „Mabenska“ restorane.

– 24-sios kasmetinės lietuvių fotografijos parodos uždarymo ir premijų įteikimo popietė Jaunimo centro kavinėje. Rengia Budrio lietuvių foto archyvas.

Lapkričio 24-26 d. – Lietuvių Filmų festivalis Balzeco Lietuvių Kultūros muziejuje.

Lapkričio 25 d. – Lietuvių kalbos pamokos Balzeco Lietuvių Kultūros muziejuje.

Lapkričio 26 d. – Tilžės Akto paskelbimo 77 metų sukakties minėjimas Šaulių namuose, Čikagoje. Pradžia 2 val. p.p. Rengia Mažosios Lietuvos Rezistencinis sąjūdis.

– Dr. Petro Daužvardžio gimimo 100 metų sukakties minėjimas 3 val. p.p. Balzeco Lietuvių Kultūros muziejuje.

– Kavutė, Nekalto Prasidėjimo parapijai paremti (po kiekvieną Mišių), parapijos salėje, 44-ta ir S. Fairfield. Rengia LB Brighton Parko apylinkės valdyba.

Lapkričio 28 d. – Šakiečių klubo metinis narių susirinkimas Z. Kojak salėje.

Gruodžio 1 d. – „Šampano priėmimas“. Rengia „Lietuvos Vaikų viltis“ komitetas.

– Amerikiečių dailininkų grupės „5“ meno parodos atidarymas Balzeco Lietuvių Kultūros muziejuje. Paroda tęsis iki 1996 m. sausio 31 d.

Gruodžio 2 d. – „Mugė“ – Bazaras“ Lietuvių centre, Lemonte.

– Lietuvių kalbos pamokos Balzeco Lietuvių Kultūros muziejuje.

Gruodžio 3 d. – Jaunimo centro metinė vakarienė. 3 val. p.p. šv. Mišios Jėzuitų koplyčioje. 4 val. p.p. vakarienė ir programa J.C. didžiojoje salėje.

– Tauragės Lietuvių klubo metinis narių susirinkimas Šaulių namuose.

– „Mugė-Bazaras“ Lietuvių centre, Lemonte.

Gruodžio 9 d. – Labdaros vakaras „Seklyčioje“. Rengia JAV LB Socialinių reikalų taryba.

– Metinis „Metų vyro“ banketas – Lietuvos amb. JAV dr. Alf. Eidinto pagerbimas Balzeco Lietuvių Kultūros muziejuje.

– Lietuvių kalbos pamokos Balzeco Lietuvių kultūros muziejuje.

Gruodžio 10 d. – Kūčios Šaulių namuose 2 v. p.p. Rengia Vytauto Didžio šaulių rinktinė.

– Lietuviška Kalėdų programa Čikagos Mokslo ir Pramonės muziejuje 2 val. p.p. atliekama Frank Zapolio vadovaujamas tautinių šokių šokėjų „Vytiš“ grupės.

Gruodžio 16 d. – Maironio lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė Lietuvių centre, Lemonte.

– Lietuviškų kalėdinių šiuadinukų pamokos Balzeco Lietuvių Kultūros muziejuje.

Gruodžio 17 d. – Čikagos Ateitinių Kūčios 1 val. p.p. Jaunimo centro didž. salėje. Ruošia Čikagos studentai ateitinkai.

Gruodžio 22 d. – Tradiciniai metiniai pietūs muziejaus talkininkams ir draugams Balzeco Lietuvių Kultūros muziejuje.

Gruodžio 23 d. – Lietuvių centro Kūčios, Lemonte.

Gruodžio 31 d. PLC Naujųjų Metų sutikimas Lietuvių centre, Lemonte.

– Naujųjų Metų sutikimas Šaulių namuose. Ruošia Vytav.

Dr. Renata Variakojytė atidaro dail. Zitės Sodeikienės kūrinių parodą š.m. spalio 13 d. Balzeco Lietuvių kultūros muziejuje. Parodą suarošė Akademinių skautų sąjūdžio filiterių skyriaus Čikagoje specialus komitetas; ji tęsis iki lapkričio 5 d.

Nuotr. J. Tamulaičio

ATSIŪSTA PAMINĖTI

JUOZO GIRNIAUS MONOGRAFIJA

„Žvilgsnis į Juozą Girnių“. Parašė Aldona Vasiliauskiene. 243 psl. Kaunas, 1995 m. Tiražas 1,200.

Istorikė, mokslo daktarė A. Vasiliauskiene yra nuostabaus kruopštumo, plačių sugebėjimų, ypatingo darbštumo autorė. Neveltui ji pakviesta rinkti medžiagą apie komunistų kankinį arkiv. M. Reinį, siekiant jį paskelbti palaimintuoju ir šventuoju. Ji viena iškiliausių Liet. Katalikų mokslo akademijos narių.

Šis veikalas apie Juozą Girnių yra viena geriausių paskutiniu laikotarpiu Lietuvoje išleistų knygų, švyti nuostabiu medžiaga.

to Didž. šaulių rinktinė. Pradžia 7 v.v.

– Lietuvių Operos Naujųjų Metų sutikimas Jaunimo centre.

Sausio 7 d. – LB Brighton Parko apylinkės narių metinis susirinkimas 11 val. r. Nekalto Prasidėjimo mokyklos salėje, 4420 S. Fairfield Ave.

Sausio 21 d. – LB Brighton Parko apylinkės valdybos ruošiami pietūs Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje, 44-ta ir Fairfield Ave. Maistas bus tiekiamas nuo 9 val. r. iki 1 val. p.p.

Vasario 3 d. – Maironio lituanistinės mokyklos metinis pokylis Lietuvių centre, Lemonte.

Vasario 11 d. – Lietuvos Nepriklausomybės sukakties minėjimas Nekalto Prasidėjimo parapijos mokyklos salėje 11 val. r. Rengia LB Brighton Parko apylinkės valdyba.

gospilnumu. Labai vaizdžiai aprašoma Juozo Girniaus gimtinė – Sudeikiai, jo vaikystė, jo sunkus, bet sėkmingas vėrimasis į mokslą, jo studijos Kauno ir užsienio universitetuose, profesoriavimas Vytauto Didžiojo universiteto Filologijos-filosofijos fakultete, „Aidų“ redagavimas, vadovavimas ateitininkams. Smulkiai aptariamos jo filosofinės knygos, jo straipsniai spaudoje, jo paskaitos Liet. Kat. mokslo akademijos suvažiavimuose ir kitomis progomis, džiaugiamasi jo trimis sūnumis – aukštųjų mokslus išėjusiais ir puikiais lietuviais išlikusiais – kurių vienas – Kęstutis net tapo JAV išlaikomo radijo Miunchene korespondentu, suteikiančiu informacijas Lietuvai.

Issamiai aptariamos ne vien Girniaus filosofinės knygos, bet ir jo straipsniai, pateikiami ir spaudoje pasirodę straipsniai apie jo kūrybą ir jį patį.

Surinkta pilna jo kūrybos bibliografija, yra jo rankraščių faksimilės, gausu nuotraukų, surinktos informacijos apie Girnių šeimą.

Knygoje kalbama faktais,

Kovo 3 d. – Pietūs po kiekvieną šv. Mišių (nuo 9 val. r. iki 1 val. p.p.) Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje, 44-ta ir S. Fairfield Ave. Ruošia LB Brighton Parko apylinkės valdyba.

Kovo 10 d. – Susitikimas su poetu Bernardu Brazdžioniu, jo pagerbimas ir susipažinimas su jo naujai išleista knyga – 3 val. p.p. Jaunimo centre. Rengia „Saulutė“ – vaikų globos komitetas.

Kovo 17 d. – Pabaltijo universiteto įkūrimo 50 metų jubiliejus akademija.

duomenimis, nėra tuščiažodžiai. Skaitai žmogus su dideliu susidomėjimu ir pasitenkinimu. Visiems, besidomintiems mūsų didžiųjų mokslo žmonių kūryba ir gyvenimu, šią knygą patartina perskaityti ir įsigyti. Veiklas buvo paruoštas ir išleistas amžinos atminties mūsų gilaus mintytojo ir kūrėjo Juozo Girniaus palaikę Lietuvos atgabavimo proga.

GYDYTOJOS DIENORAŠTIS

„Palydėsiu į Tėvo namus“. Parašė Birutė Žemaitytė. 364 psl. Šv. Jono Bosko leidykla. Alytus, 1995 m. Antras leidimas.

Tai viena iš pačių įdomiausių 1995 m. Lietuvoje pasirodžusių knygų. Tai medicinos daktarės dienoraštis. Ji dirbo reanimacijos skyriuje, kur atgabenami mirštantieji ligoniai ir gydytojas stengiasi juos atgaivinti. Aprašoma labai daug pačių traškiausių atsitikimų, nuo pat 1977 metų. Knyga baigiasi jos motinos mirtimi, užsitęsio kelias savaites, aprašymu.

Ypač graudu skaityti, kai Lietuvai atgavus nepriklausomybę, dar teko susidurti su okupacijos baisiais padariniais – atsirado tiek girtaujančių, net jaunuolių savizudžių.

Autorė labai nuoširdi, atvira, plataus išsilavinimo. Ji cituoja ir graikų filosofus, ir naujuosius autorius. Ji yra baigusi aukštųjų teologijos mokslus (1981-1985 m.). Būdamą nuoširdžiai religinga, ji 1979-1990 m. važinėjo į Rusiją, ten ruošdama žmones krikštui, atgailos sakramentui, santuokai. Ir Lietuvoje ji savo laisvomis dienomis keliavo su religinėmis paskaitomis.

Ligoninėje būdamą prie mirties pavojuje esančių, ji įtikindavo, kad reikia kviesti kunigą, pasirošti kelionei į „Tėvo namus“, kartu žinant, kad tai padės ir ligos skausmus pakelti.

Knyga gausi intriguojančiais kovos su mirtimi aprašymais ir pilnadvasinės atgavos minčių.

Ji stengėsi ligonius aprūpinti dvasiniu patarnavimu, nepaisydama, kad bolševikų okupacijos metu galėjo netekti tarnybos. Pateikiamais faktais ir dvasingumu knyga yra unikumas.

Juoz. Pr.

• Filatelistų draugijos „Lietuva“ Biuletenis, Nr. 1 (219), 1995 m. Spaudai paruošė

E. Jasiūnas ir J. Variakojis, talkinant L. Kairiui ir K. Martinkutei. Viršelio piešinys Antano Beleskos, spausdino M. Morkūno spaustuvė Čikagoje. Biuletenio administratorius – Kazys Rožanskas, 3450 W. 62 St., Chicago, IL, 60629. Biuletenis apima filateliją, numizmatiką, istorinę lituanistiką ir kitas, kolekcionieriams artimas, sritis.

• Jonas Vizbaras-Sūduvas.

„Kur bėga Šešupė“. Romanas. Sūduva ir Marijampolės gimnazija priešaušryje. Išleido Lietuvių istorijos draugija, Alytus, 1995. Pirmasis šio romano leidimas buvo 1986 m. Čikagoje (M. Morkūno spaustuvė), o šią antrąją laidą, 1,500 egz. tiražu pakartojė Don Bosko Saleziečių leidykla Alytuje. Pažymėtina, kad Jonas Vizbaras-Sūduvas už savo romaną „Alšėnų kunigaikštystė“ 1981 m. laimėjo „Draugo“ 30-tąją literatūros premiją. Romane „Kur bėga Šešupė“ iškeliama mokslus caro laikais ėjusio jaunimo ryžtingą kovą su okupantu, besistengiančiu sunaikinti lietuvių kalbą, tautinį atgimimą, lietuvišką spaudą. Knyga minkštais viršeliais, 239 psl., išspausdinta gan prastame popieriuje, bet jos turinys tebeviečia aktualumu ir pasižymi gvyais vaizdais, sklandžiu pasakojimu.

• „Naujoji viltis“. Politikos

ir kultūros žurnalas. Išleido Amerikos Lietuvių tautinė sąjunga ir Lietuvių studentų tautininkų korporacija „Neo Lithuania“. Redagavo Antanas Juodvalkis ir dr. Leonas Kriaučeliūnas. Meninė priežiūra Vlado Vijeiko. Spausdino ViVi Printing, Chicago, IL, 1995 m. Šis žurnalas – jau knygų dydžio – 184 psl. Temos ir bendradarbiai – gausūs, pradedant Tautinės sąjungos organizaciniais reikalais, baigiant visuomeniniais klausimais. Rašo Vytautas Abraitis, dr. Bronius Nemickas, Bronys Raila, Julius Šmulskytis, Jonas Dainauskas, Vaidotas Antanaitis, Jurgis Janušaitis, Danutė Bindokienė, Antanas Maziška ir kiti. Administratorius Oskaras Kremeris, 1005 Sherwood Dr., La Grange Park, IL 60525. Vieno nr. kaina – 7 dol. Gaila, kad šį vertingą žurnalą menkina neatsidus spaudos darbas – puslapiuose daug nekruopštaus maskavimo žymių, sutepimų, paliktų nereikalingų linijų ir kitokios spausdinės „taršos“.

A.†A.

ANTANUI MASONIUI

mirus, mūsų mielą kaimynę, dukrą DANGUOLĘ ir JONĄ NAVICKUS bei TERESĘ ir ALGĮ GEČIUS su jų šeimomis nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi:

Janina ir Vytautas Čekanauskai
Stasė ir Vytautas Fledžinskai
Birutė ir Aleksas Griciai
Martytė ir Pranas Grušai
Daina ir Carlos Navarrette
Regina ir Antanas Pavarasariai
Alfonsa Pažiūrienė
Dalilė ir Antanas Polikajai
Gražina ir Juozas Raibiai
Laima ir Ričardas Ringiai
Aldona ir Povilas Švarcai
Inga ir Alfonsas Tumai

Lietuvos Respublikos gen. konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza Lietuvių Skautų sąjungos tarybos ir vadovybės narių suvažiavimo, š.m. spalio 6-8 d. vykusio Lemonte, atidaryme pagerbiamas padėkos „ACIŪ“ ženkleliu. Ženklelį sega LSS vicepir. skautininkė Marytė Utz.

Nuotr. Jono Tamulaičio

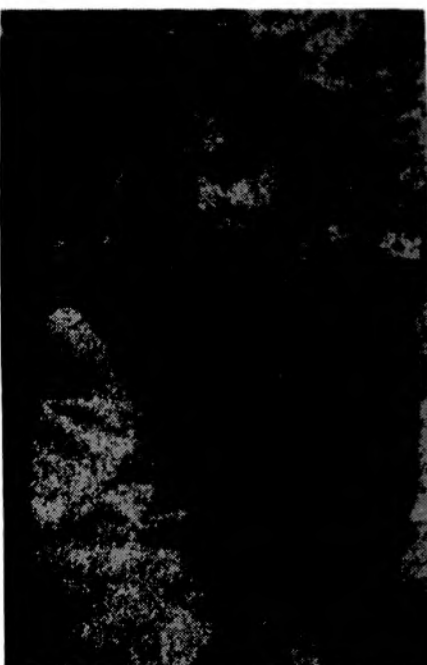
ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Jūratė Jankauskaitė vadinama leivą Ateities savaitgalio literatūros vakare penktadienį, lapkričio 3 d. 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje. Pilna Ateities savaitgalio programa — skelbimas „Drauge“ antradienį, spalio 31 d.

Sister M. Clement, Chicago, IL, „Drauge“ nusipirko brangių leidinių. Nuoširdžiai dėkojame Seselei, kad neužmiršo mūsų knygyno ir, esame apsilankiusi, įsigijo ten esančius spaudos.

Barbora Radvilaitė, karaliaus Žygimanto Augusto mylimoji žmona, kuriai jis savo rankomis uždėjo karališką vainiką, buvo labai mėgstama ir gerbiama lietuvių tautoje. Gal dėl to išlikusi legenda, kad nežinomo dailininko nutapytas jos portretas tapo Aušros Vartų šv. Marijos paveikslu. Kanoną Barbora Radvilaitė išsenizuos aktorė Nijolė Martinaitytė premij šventėje sekmdienį, lapkričio 5 d., 3 val. p.p. Jaunimo centre. Visuomenė kviečiama pasigerėti programa ir pagerbti Kultūros tarybos premijų laureatus.

Alдона Žemaitytė, žurnalas „Dienovidis“ redaktorė, atskrenda iš Lietuvos ir dalyvaus svarstybose „Išėjimas dabartinėje Ateities savaitgalyje, kuris šįmet įvyksta lapkričio 3-5 dienomis, Jaunimo centre, Čikagoje ir Ateitininkų namuose, Lemonte. Svarstybos įvyksta šeštadienį, lapkričio 4 d., 2 v.v. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje.

Aldona Žemaitytė

Lietuvių fondui vajuas proga aukojo: \$1,000 dr. Ferdinandas ir Vanda Kaunai; \$250 dr. Vaclovas ir dr. Augustas Šauliai; po \$200 X. Kęstutis ir Dalia Jeciai, Aleksas ir Vena Lauraičiai, Antanas ir Vilija Marchertai, po \$100 Jurgita Benetytė, Saulius ir Daina Čyvai, Birutė Jasaitienė, Eugenia Juskevitz, Vytenis Kirvelaitis, Daina Kojelytė, dr. Adolfas ir Algė Šležai, Anatolijus Šlutas, Edvardas Šulaitis, Ada Sutkuvienė. Nuoširdžiai dėkojame ir prašome išsiųsti aukas Lietuvos fondui, 14911 — 127th St., LeMont, IL 60439.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminaline Teise

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel.: 312-284-0100
Valandos pagal susitarimą

Prelatas Juozas Prunskis visas savo parašytas 35 knygas ir brošiūras per TRANSPAK firmą (sav. R. Pukštys) išsiuntė į Vytauto Didžiojo universiteto biblioteką Kaune.

Šv. Kazimiero seserys nuoširdžiai kviečia dalyvauti šv. Mišiose lapkričio 4 d., šeštadienį, 9:30 val. r., motiniškojo namo koplyčioje ir kartu pasimelsti, kad Šv. Kazimiero kongregacijos steigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Šv. Mišias aukos marjonų provinciolas kun. Donald Petraitis, MIC. Seseles taip pat primena, kad pirmąjį gruodžio šeštadienį šv. Mišių šia intencija nebus.

Šv. M. Marijos Gimimo parapija prašo patikslinti, kad šiandien, Visų Šventųjų šventėje, šv. Mišios vyksta ne sekmdienine tvarka, bet pagal biuletenyje pažymėtą specialią tvarką. (7, 9 val. r. — lietuviškai, taip pat 7 val. v. lietuvių kalba; anglų kalba 8 ir 10 val. ryte.)

Pal. Jurgio Matulaičio misijoje įprastinės vaikų Mišios bus šį sekmdienį, lapkričio 5 d., 9 val. ryte.

ARGENTINOS KONSULĖ IEŠKO GIMINIŲ

Lidia Normantas, Argentinos respublikos konsulė Miami mieste, norėtų sužinoti apie savo gimines, gyvenančius Čikagoje apylinkėse.

Ji ieško savo tetos Kotrinos Pauzaitės (greičiausiai jau mirus), jos dukros Janett Kliauga su vyru Joe.

Be to, dar prašo lietuvių, ypač kauniečių, gal kas nors prisimena ar pažinojo jos mamą Anelę Pauzaitę-Normantienę (o gal Pauzaitę?), kuri apie 1935 metus emigravo iš Lietuvos į Argentiną (ten ir mirė). Norėtų sužinoti, iš kur ji buvo kilus. Lidijos prisiminimu, mama sakydavo, kad ji pėsčiomis eidavo į Kauną apie 15 km.

Nors Lidija sako silpnai kalbanti lietuviškai, bet viską puikiai supranta. Ji yra aplankiusi Lietuvą, bet dar norėtų surasti ir susipažinti su savo mamos gimtuoju kempeliu. Zinantieji ką nors apie šiuos asmenis, prašomi rašyti ar skambinti: Lidia Normantas, 1925 Brickell Ave., Dept. D 1501, Miami, FL, arba tel. 305-285-0568.

x TRANSPAK praneša: „Seniausia Lietuvos istorija buvo parašyta M. Strijkovskio „Lenkijos, Lietuvos, Žemaičių ir visos Rusijos kronika“ lenkų kalba 1582 m., pirmoji Lietuvos istorija lietuvių kalba — S. Daukanto parašyta 1838 m.“ Siuntiniai ir komerciniai siuntiniai **Lietuva**, Maisto siuntiniai. **TRANSPAK**, 2638 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772.

Ateities savaitgalis įvyksta lapkričio 3-5 d. Jaunimo centre, Čikagoje ir Ateitininkų namuose, Lemonte. Smulki savaitgalio programa randama skelbime antradienio, spalio 31 d. „Drauge“.

x JAV LB Kultūros Tarybos premijų šventė įvyksta lapkričio 5 d. 3 v. p.p. Jaunimo centre. Bilietai gaunami Jaunimo centre prie įėjimo ir „Seklyčioje“. Vietos numeruotos. **Kaina \$8 ir \$10.**

x Norint pirkti bei parduoti sklypus ar namus, prašome kreiptis į **Vyt. ar Genę Beleckus**, 540 Ambassador Ct., Sunny Hills, FL 32428, tel. 904-773-3333.

ŽVILGSNIS Į „MOTERS SAVAITGALĮ“

Nemažai reklamuotas „Moters savaitgalis“, vykęs spalio 28-29 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, neapvyly nei rengėjų (PLC renginių komiteto), nei dalyvių, kurių visose paskaitose buvo apstu. Nors oras pasitaikė nepastovus — kaip moters gyvenimas — čia lijo, čia saulė švietė, šeštadienio ryte į atidarymą Bočių menėje prisirinko tikrai daug moterų ir net keli vyrai. Savaitgalio ciklą pradėjo renginių komiteto pirm. Bronė Nainienė, pasidžiaugdama, kad atsirado pagaliau proga moteriai pažvelgti į save, geriau suprasti savo problemas, rūpestius ir kasdienybę. Invokaciją jautriai žodžiu atliko Pal. Jurgio Matulaičio misijos kapeilonas kun. Algirdas Paliokas, SJ.

Pirmasis „Moters savaitgalio“ renginys — vyrų žvilgsnis į moterį — simpoziumas, kuriame dalyvavo kun. Juozas Vaišnyš, SJ, dr. Edmundas Ringus ir Lithuanian Mercy Lift pirm. Jurgis Lendraitis. Simpoziumo moderatore — Danutė Bindokienė. Kiekvienas dalyvis į moterį žvelgė iš savo patirties ar profesijos taško: Katalikų Bažnyčios, medicinos bei sporto, politinės ir visuomeninės veiklos. Reikia manyti, kad visos auditorijoje buvusios ir atidžiai simpoziumo dalyvių pasisakymų išlausiusios moterys pasisėmė daug išvalgių ir vertingų minčių, o galbūt ir naujo supratimo, kad ne vien tik „vyrai stovi moterims ant kelio“ ir platesnį įsijungimą religijos, politinės, visuomeninės veikloje, bet ir pačios moterys iš dalies kaltos, nepalaikydamos „seseriškumo“, daugeliu atveju pasipriešindamos kitų moterų iškilimui.

Po trumpo pertraukos ir jos metu vykusių tarpusavio diskusijų, savaitgalio programa buvo sėkmingai tęsiama toliau. Išsamesnį jos reportażą skaitysimė kiek vėliau. Tenka pabrėžti, kad auditorijoje buvo viešnių ne tik iš Čikagos bei apylinkių, bet iš Clevelando, Australijos, neseniai atvykusių iš Lietuvos, Kanados. Vienos tik atstikliniai tuo metu viešėjo mūsų tarpe, kitos specialiai atvyko į „Moters savaitgalį“.

G. A. x Daiva Babronytė-Paulienė, Chicago, IL, globoja našlaidį Kelmėje, Lietuvoje. Atsiuntę \$150 — metinį globos mokestį. Dėkojame! „Lietuvos našlaidžių globos“ komitetas. (sk.)

x Juozas Maurukas, Vero Beach, FL, atsiuntė \$50 vienam našlaidiui palengvinti sunkų jo gyvenimą. Dėkojame! „Lietuvos našlaidžių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk.)

x Tradiciniu viršes Lemono apylinkės rudens pokylis rengiamas ir šįmet, lapkričio 11 d., šeštadienį, PL centro didžiojo salėje. Šių metų pokylyje įdomi meninė programa. Šokančius ir sėdinčius linksmins Roberto Raudžio vedamas „Nemuno“ orkestras. Paaškęs ir loterijos laimingieji. Aldonos Šoliūnienės pagaminta vakarienė, įskaitant ir gėrimus — \$30 asmeniui. Laukiame svečių iš plačių apylinkių. Laiko nebedaug, paskubėkite gražinti loterijos bilietų šakneles! Rezervacijas priima: Gediminas Kazėnas (708) 963-0467 ir Vladas Stropus (708) 257-7677. (sk.)

x „Dangaus skliautai“ — 24-tosios kasmetinės lietuvių fotografijos parodos atidarymas šį penktadienį, lapkričio 3 d. 7 v.v. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Paroda rengia Budrio lietuvių foto archyvas. Visi kviečiami atsilankyti. (sk.)

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

RUDENELIS

Šaltas rudenėlis
Nekviestas atėjo,
Ir visi pabūgo
Jo šalnu ir vėjo.

Biro aguonėlės,
Lankstėsi lelijos,
Kai geltoną lapą
Sode vėjai vijos.

Išsislapstė musės,
Išsigando širšės,
Visur rudenėlis
Siautė taip iniršės.

Tamsų debesėlių
Vis nuo girios pūtė,
Dingo ir pradingo
Vasaros saulutė.

Dingo parkuos džiaugsmas
Ir vaikučių juokas.
Ėmė nakčia klykaus
Medžiuose apuokas.

Oi, tas rudenėlis
Kiek žalos pridarė.
I mokyklos suolą
Mus anksti atvarė.

Laimutis B. Švalkus

VELNĖS

Katalikų bažnyčia metų vieną dieną yra paskyrusi mirusiesiems. Nors bažnyčia kasdien prisimena mirusiųjų sielas, tačiau tą dieną skiria ypatingą dėmesį, kreipia ir tas vėles, kurias žmonės yra pamiršę. Bažnyčiose yra tą dieną pamaldos. Žmonės vėna ir kapines pasimelsti už savo artimuosius mirusius. Papuošia kapus gėlėmis ir vakare uždega žvakutes. Didžiausias džiaugsmas mirusiesiems yra ne paminklai, papuošalai, bet malda. Juo dažniau žmonės už vėles meldžiasi, tuo jos yra dėkingesnės žmonėms.

„Tėvynės žvaigždutėje“ jūs paskaitote pasakėlių, straipsnelių, gražių eilėraščių, tačiau nežinote, kad nemažai tų poetų jau mirę. Pamiršėsiu keletą: Jonas Minelga, Leonardas Žitkevičius, Laimutis Švalkus, Marija Merkevičienė, o vos prieš porą mėnesių mirė Alė Paškevičienė, parašiusi dvi gražias knygučes jaunimui. Prisiminkite maldoje šiuos ir daug kitų nepaminėtų vardų. Tegul Dievas globoja visus apleidusius šį pasaulį ir už jų gerus darbus skiria dangų.

Redaktorius

TĖVŲ AŠAROS SUNKINA VAIKUS

(Lietuvių tautos duktė)
Vienoje šeimoje numirė duktė. Mama labai pergyveno, verkė ištisus metus, net veidas nubėgė nedžiūvo. Kartą mama sapnuoja savo dukterį, kuri jai sako: „Jei nori mane pamatyti, tai Didžiojo Penktadienio vakarą ateik į bažnyčią. Atsinešk baltanų, kurių tik vieni galai nudeginti, atsinešk ir grabnyčios žvakę, užlipk viršun prie vargonų, ten galėsi mane matyti“. Mama labai norėjo savo dukterį pamatyti, todėl paruošė viską, ką duktė sakė. Nuėjo naktį į bažnyčią, užlipo prie vargonų, apsidėjo aplinkui save ratu visus nudegusius baltanų galus, uždegė grabnyčios žvakę ir meldžiasi. Apie dvyliką valandą nakties pradėjo į bažnyčią rinktis numirėliai. Pirmą ejo seni, tada vidutiniai, paskui jauni ir paskutiniai maži vaikai. Mato, — pro zakristiją atėjo ir jos duktė. Kai tik įėjo, tuoj uosto ir

Čia matote daug raidžių. Tarp tų raidžių yra pasislėpę septyni Lietuvos vietovių ir vandenu pavadinimai. Juos suradę apibraukite. Štai Lietuvos upių ir ežerų pavadinimai: 1. Aklasis, 2. Aklažeris, 3. Aklelis, 4. Aklikas, 5. Akliukas, 6. Akmena, 7. Akmenė. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 21

(Žiūrėkite piešinėlį)

Čia matote daug raidžių. Tarp tų raidžių yra pasislėpę septyni Lietuvos vietovių ir vandenu pavadinimai. Juos suradę apibraukite. Štai Lietuvos upių ir ežerų pavadinimai: 1. Aklasis, 2. Aklažeris, 3. Aklelis, 4. Aklikas, 5. Akliukas, 6. Akmena, 7. Akmenė. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 22

(Žiūrėkite piešinėlį)

Čia matote ant dviejų virvelių sukabintus balionus. Jums reikės dviejų spalvų piestukais nuspalvoti kiekvienos virvelės balionus. (5 taškai)

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Čikagos skyriaus

Mirties angelas
dail. Algirdas Kurauskas

PIKTOJI PAMOTĖ (Legenda — pasaka) (Tęsinys)

— Stebiusi ir labai stebiuosi.
— O ką, ar gražūs daiktai?
— Oi gražūs, labai gražūs!
— Na tai eik ir pasirink sau kraiti!

Mergaitė puolė prie savo geradarės kojų ant kelių ir apsikabino jos kelius.

Marija pakėlė našlaitę paėmusi už rankos, padėjo išskirti kraiti, liepė sukrauti į skryniąs. Paskiau parodė ratus su pora arklių, pora karvių, dar po porą kitų gyvulių — visko, ko reikia ūkininkavimui. Marija už viską sumokėjo ir pasakė mergaitei: — Vaziuok dabar namo ir stenkis pasirošti sau gyventi be kitų skriaudus.

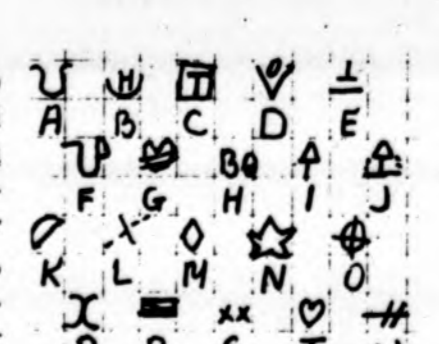
Našlaitė žiūri, dėkingumo ašaros byra iš akių jai per veidą. Vežimas pilnas visokių gyvulių palengva važiuoja namo, o Marija eina šalia vežimo. Neapsakomas gerumas matomas Jos veide.

Pavakare našlaitė parvažiuo namo ir įsuko į tėvo kiemą su savo kraičiu. Tėvo kieme kilo sujudimas. Pamotė žiūri ir savo akimis netiki, klausinėja apie stebuklus ir įdoma jai, kas ta moteriškė-ponia, kuri vaikščiojančioms po girią podukroms kraičius krauna.

Klausinėja ir iš piktumo griežia dantimis, kad savo dukros nenusiuntė į girią uogauti. (Bus daugiau)

GALVOSŪKIS NR. 23

(Žiūrėkite piešinėlį)

Matote nupieštą kaubojų alfabetą, o jo apačioje trijų žodžių lietuviška patarlė, kurią, pasinaudodami alfabetu parašykite lietuviškai. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 24

Atlikite pridėtą aritmetikos veiksmą ir pamatysite įdomią sandaugą. Už tai 5 taškai. 037037037037 x 12

DĖMESIO

Nuo šiandien pradėdami spausdinti galvosūkių atsakymai. Jūsų atsakymai, gauti po galvosūkių atsakymų paskelbimo, nebus skaitomi. Pasistenkite atsiųsti anksčiau, kad nedingtu jūsų taškai. Jei turite kokių nors problemų, praneškite redaktoriumi.

Redaktorius

GALVOSŪKIO NR. 1 ATSAKYMAS

Skersai: 1. Merkinė. 2. Raseiniai. 3. Pavasaris. Žemyn: 1. Varenė. 2. Aleksandriškis. 3. Daugiai.

GALVOSŪKIO NR. 3 ATSAKYMAS

Tautietis seno namo taisytojams taip mokėjo: 1. Sienų pataisymui — 200 dol., 2. dažytojui — 900 dol., 3. vamzdininkui — 800 dol., 4. elektrikui — 300 dol., 5. dailidei — 3,000 dol. ir 6. mūriniui — 2,300 dol. Iš viso namo pataisymams tautiečiui kainavo 7,500 dol.

GALVOSŪKIO NR. 4 ATSAKYMAS

1. Tėvas - tavas, tėvas. 2. Viršus — virtus, Virgus (vardas). 3. Ranka — randa. 4. Pelėda — pelėja. 5. Rašalas — mašalas. 6. Žinia — minia.

GALVOSŪKIO NR. 5 ATSAKYMAI

1. Šventame Rašte paskutinį kartą žodį **Izraelis** randame Apreiškime šv. Jonui 21:12. 2. Kiekvienam Suomijos gyventojui per metus tenka 13,3 kilogramai kavos, o pabaltiečiams viso tik 6,1 kg. Estui — 2,2 kg., latviui — 2,1 kg. ir lietuviui 1,8 kg. Per metus Lietuvos su vartojama 5,000 tonų kavos. (T. Staniulytė, Diena Nr. 75, Vilnius, 1994.X.14). 3. Žodis **Mesopotamija** reiškia „šalis tarp dviejų upių“ — Tigro ir Eufrato. Mūsų civilizacija prasidėjo Mesopotamijoje ir Egipte maždaug prieš 6,500 metų. 4. Slinkos mįslė žmogus eina keturiomis, o pasenęs su lazda. (L.E. 27-331, Boston, 1962). 5. Aukščiausias pasaulyje upės krioklys yra rytų Venezueloje. Jo pavadinimas — **Angelas**. Čia vanduo krenta beveik vieną kilometrą arba 3,212 pėdų.

GALVOSŪKIS NR. 25

Vyresnieji pasinaudodami literatūra atsakykite į šiuos klausimus: 1. Mūsų seneliams ir tėvams, kilusiems iš Lietuvos kaimo, buvo pilnai suprantami žodžiai ganytojas, išganytojas, išganymas. Gimusiemis didmiesčiuose, šie žodžiai nėra aiškūs. Kurio žodžio senajį terminą reikėtų pakeisti nauju, kad jis būtų suprantamas dabartinėms generacijoms? 2. Kada nušvito žmonijai pirmoji elektros lemputė? 3. Kuriais metais dail. Jan Matejko nutapė didįjį Žalgirio kautynių paveikslą? 4. Kai mirė dail. Jan Matejko, kurio amžius buvo dail. M.K. Čiurlionis? 5. Iš kur yra kilęs žodis baletas, balerina — iš Paryžiaus? St. Peterburgo? Romos? Visi teisingai ir pilnai atsakę į klausimus gaus 10 taškų, o trumpai ir apytikriai atsakę — 5 taškų. Atsiuntę kun. dr. E. Gerulis